

Hoe zou het zijn als er mystieke plekken bestonden, in vergetelheid geraakte oorden, waar we onze stoutste dromen konden verwezenlijken door zoiets simpels als het doen van een belofte? Zouden we daar gretig gebruik van maken? Zo gretig, dat we niet langer in staat waren de prijs te overzien, die toch alleszins helder was op het moment dat we ermee instemden?

Betreed de wereld van de Eijnderlanden: een alternatief middeleeuws Nederland, waar abdijen en kathedralen tot bloei komen náást de aanwezigheid van vervagende, heidense godheden en hun nageslacht. Wanneer een mysterieus krijgsvolk vanuit het noorden binnenvalt, worden de gewesten van wat ooit een rijk was tot een alliantie gedwongen. Gedurende dit tijdperk van oorlog proberen enkele wanhopige individuen de loop van de geschiedenis te bepalen door regelingen te treffen met wezens van weleer. Vier jonge mensen, van zeer uiteenlopende komaf, raken verstrikt in de moeilijkheden die door deze beloftes van gisteren veroorzaakt worden. Zij moeten alles op het spel zetten om zowel hun eigen lot als dat van het land veilig te stellen.

Oogstfeest is het tweede deel van **Beloftes van gisteren** en vervolgt de sage van **Zaailied**.

Beloftes van Gisteren I

Hogstfeest

Nic Magis

Boek 2 - Oogstfeest

Er zijn er die het leven als een spel zien
En de wereld als een groot schaakbord
Die denken dat ze de regels kennen
Menen te weten welke stukken er zijn
Waar ze horen te staan
En hoe ze in beweging gebracht kunnen worden

Laat je niets wijsmaken

*Er zijn altijd meer stukken dan je ziet
En veel minder velden dan je denkt
Je weet nooit tegen wie je speelt
Of in wiens spel je je begeeft
Er zijn geen regels
En sommigen komen nooit aan zet*

Bastiaan Barwoud, "Memoires"

Proloog – Sleutels

‘Ik ken haar.’ Het zijn de eerste volledig gevormde woorden die Lucius sinds zijn tweede levensjaar uitspreekt. Meer dan wat geneurie heeft er gedurende de rest van zijn leven tot nu toe niet in gezeten, maar deze zin rolt er in één keer perfect gearticuleerd uit, zonder schroom of hapering. Hij hoefde zich niet eens in te spannen, of zijn zelfvertrouwen op te bouwen. Hij wist en voelde gewoonweg dat zijn nutteloze strot tot iets nieuws in staat was. Lucius zou zich over dit wonder moeten verbazen, maar hij schrikt er vooral van hoe laag zijn stem klinkt en hij geneert zich ervoor hoe onnozel de opmerking is. Zijn hele leven is hij gewend om te luisteren en dingen zwijgend te accepteren. En dan is dít hetgeen hem voor het eerst ontglipt. Lucius zou evengoed euforisch moeten zijn, beseft hij, maar hij is gereserveerd. Hij weet niet hoe “echt” het is, wat hij nu meemaakt. Hij vertrouwt deze plek niet, dit schitterende huis, met zijn onwaarschijnlijk fraai gesneden, houten meubilair, een veelheid aan kussens, huiden en knusse gordijntjes voor de kraakheldere ruitjes, en bovenal een overdaad aan proviand. Het is té perfect, terwijl het er helemaal niet zou moeten zijn. Het is vanbinnen veel ruimer dan van buiten vermoed kon worden. Onbewust tast hij naar zijn tong, en ruikt aan de witte drank in de tinnen beker die hij vasthoudt. Dit tot groot genoegen van Peregrijn, die zich giechelend op de dijen slaat. Lucius staart naar hem, aan de andere kant van de tafel, en kijkt dan weer naar de ranke, oude vrouw, die blozend de grote kan vol geitenmelk terzijde zet. Lucius merkt dat ze oogcontact met hem probeert te vermijden, wanneer ze omslachtig door Griseldis’ haar strijkt. Die zit nog altijd met een afwezige blik in haar gele ogen die ene zin te mompelen. Ze lijkt niet geïn-

teresseerd in de melk die voor haar op tafel staat. Gelukkig niet, denkt Lucius, zijn laatste poging om haar drinken te geven nog indachtig. *Ik had wel zin in wat pittigers.* Lucius schudt onbewust zijn hoofd. Nee, laat Griseldis lekker doormompelen. Hij richt zijn aandacht weer op Peregrijn en knikt zijdelings naar de oude dame, die net een schaal grote koeken voor hem neerzet. Een rukje met zijn hoofd, eigenlijk een onbeschoft gebaar, realiseert hij zich, en ook ongepast om over haar te praten alsof ze er niet bij is. Lucius moet toch als geen ander weten hoe dat voelt. Zijn honger naar antwoorden overwint. ‘Ik ken haar toch? Eén enkele blonde lok. Je hebt me over haar verteld.’ Nu weet Lucius alsnog haar blik te vangen en kijkt haar verwachtingsvol recht in de ogen. ‘Segherdin, is het niet? Pupil van Trisen? Dochter van Oda? U bent het echt?’ Hij gebaart met zijn duim naar de oude alverman, weer zo’n lompe geste waarop hij zichzelf betrapt. ‘In de legende die hij verteld heeft, was u de hoedster van een van de rozenkwartsfragmenten die de essentie van O... van uw goddelijke moeder herbergden.’

Hij heeft meteen spijt van zijn brutale, directe benadering, als hij ineens doorheeft dat de vrouw haar uiterste best doet niet toe te geven aan een groot ongemak. Zweet parelt over haar voorhoofd, terwijl ze steun zoekt op het aanrechtblad langs de wand van het vertrek. Toch weet ze een geruststellende glimlach op te zetten en naar hem te knipogen, wat hem helemaal door spijt overmand doet raken.

‘Heb je wel goed geluisterd, smidszoon?’ Peregrijn staat op en wandelt rond de tafel naar hem toe. Op het dikke vloerkleed maken zijn hoeven geen geluid. Hij legt begripvol een grijs behaarde hand op Lucius’ pols. ‘De sleutel voor alle inzicht is goed luisteren. Als je je nog voor de geest kunt halen wat ik over haar verteld heb, weet je ook dat zij gebonden is aan een afspraak. Dat ze haar taak in dit ondermaanse tranen-

dal geheim dient te houden.’ Hij tikt met een lange, zwarte nagel speels tegen Lucius’ neus. ‘Maar je mag Sig zeggen.’

‘De beloftes.’ Lucius herinnert zich Peregrijns voordracht op het zaaifeest in Deugdhoeven afgelopen voorjaar. Ongehooflijk dat de lentegewassen die uit het zaad van toen zijn ontsproten, pas onlangs geoogst zijn. Het lijkt hem zo veel langer - een complete vriendschap - geleden. Hij kijkt hoe Griseldis er nu bij zit en herinnert zich hoe ze die eerste keer opdook uit de schaduwen van de gerechtslinde, en hoe ze naast hem lag boven op de put van de Abdijmarkt. Hoelang moet je iemand kennen voordat je haar een vriendin kunt noemen, laat staan je beste vriendin? Lucius heeft nooit eerder echte vrienden gehad, dus hij heeft geen idee wat gebruikelijk is. Maar hij heeft geen enkele twijfel over de band die hij met Griseldis heeft. Zij was er voor hem. Zij is direct zijn stem geworden, wanneer die moest klinken, en zijn vuisten, indien die nodig waren. Door haar durft hij zijn dromen weer na te jagen, en er tegelijkertijd om te lachen. Zij begrijpt als enige wie hij is. Hij meende te begrijpen wie zij was. Daarin heeft hij zich lelijk vergist. Maar hij zal er voor haar zijn.

‘Ze is gebonden aan de beloftes van Trisen. Ik snap het.’ Lucius knikt en kijkt van Peregrijn naar Sig, die zichtbaar lijkt te ontspannen. Dan richt hij zich tot de alverman. ‘Sorry hoor, maar hoe oud is zij ... zijn jullie?’

Peregrijn grinnikt, grist een tweetal koeken uit de schaal en loopt naar zijn stoel terug. ‘Ook al zijn sommige onderwerpen geen verboden terrein, dat maakt het niet minder onbeleefd om ernaar te vragen, smidszoon.’ De opgewektheid waarmee hij zijn spitse oren rondjes laat draaien doet vermoeden dat hij het niet zo serieus bedoelt.

Lucius haalt zijn schouders op. Antwoorden die niet gegeven mogen worden, vragen die niet gesteld mogen worden, het begint hem te irriteren. Ook al is het allemaal niet ter

zake doende. ‘Mijn excuses. Het is niet elke dag dat ik hoofdrolspelers tegenkom uit je vertellingen, alverman.’

‘Nee? Wie denk je dan al die tijd met je meegevoerd te hebben?’ Nu is het Peregrijn die opzij knikt, om de aandacht te vestigen op de prevelende schoutendochter met de felgele ogen. De alverman propt een van de koeken in zijn brede mond en begint er tergend langzaam op te kauwen. ‘Het zijn geen vertellingen, smidszoon, geen onveranderlijke sprookjes uit een ver verleden. Niets is ooit echt ten einde. Alles is weer volop in beweging. Er was een kind van licht en duister, dat op het punt stond bijeen te brengen wat gescheiden dient te blijven. Maar een groter gevaar heeft zijn plek ingenomen, een mensenziel bevangen door alle wraakzucht en verwrongen idealen waaraan jullie soort zich zo schuldig kan maken. Een mensenziel, ja, maar gedragen door een hels lichaam en begenadigd met goddelijke vermogens. En dit zal je misschien verbazen,’ Peregrijn roffelt met zijn grove nagels op het tafelblad en helt samenzweerderig naar voren, ‘maar we hebben jouw hulp nodig, smidszoon. Je geketende vriendin en jij zullen samen met twee anderen het tij moeten keren.’ De grote ogen, die geheel uit pupil lijken te bestaan, boren zich in Lucius. ‘Elk tij kan gekeerd worden, smidszoon.’

‘Noem me niet steeds smidszoon,’ Lucius zet met een klap zijn beker op tafel, wat de melk alle kanten op doet spatten, ‘alverman.’

‘Aha!’ Peregrijn springt overeind. Hij maakt een sussend gebaar in de richting van Sig, die haastig de knoeiboel te lijf lijkt te willen gaan met een natte lap en haar mond al open heeft voor een ongetwijfeld bemiddelende tussenkomst. Zonder het oogcontact met Lucius te verbreken, grijpt Peregrijn grijnzend de metalen staf van zijn plek tegen de muur, cirkelt hem kunstig boven zijn hoofd en priemt dan de punt in de richting van Lucius’ verbouwereerde gezicht. ‘Bewijs dan

dat je tot meer in staat bent dan waartoe je vader je in staat ácht.’ De rode mantel fladdert woest achter de alverman aan, wanneer hij op de tafel springt. Zijn hoeven landen luidruchtig op het houten blad, dat niet lijkt te protesteren onder het beperkte gewicht. Bij elke stap voorwaarts klinkt een felle tik. ‘Je droomt van een leven in dienst van het zwaard? Het zullen dromen blijven als jij ze niet najaagt.’ Peregrijn laat zich vlak voor Lucius in kleermakerszit vallen, wat de mantel doet opbollen, en port hem nu daadwerkelijk met zijn wandelstok. ‘Dus wat zul je hanteren, smidszoon? Het schild? Of de blaasbalg?’

Lucius balt zijn vuisten. Hij voelt het zoute water in zijn ogen opwellen, maar verzet zich met opeengeklemd kaken tegen de tranen. Vergeefs probeert hij zijn ademhaling onder controle te krijgen om zo snel mogelijk van zich af te kunnen bijten, al heeft hij geen idee wat te zeggen. Ook nu hij zijn stem hervonden lijkt te hebben, ontschieten de juiste woorden hem. ‘Je hebt geen idee hoe het is om ...’

‘Om je machteloos te voelen? Om geen grip te krijgen op de wereld om je heen?’ sist Peregrijn onverwacht venijnig en brengt direct Lucius tot zwijgen. Het donker in Peregrijns ogen is plots intenser geworden, dieper en angstaanjager. De twinkeling, die het ongewone voorkomen van de alverman altijd benaderbaar heeft weten te maken, is op slag verdwenen. De spitse oren liggen in zijn nek. Van het ene op het andere moment ziet Lucius niets anders voor zich op tafel zitten dan een harig monster, een onvoorspelbaar beest in een rood gewaad, dat niet langer de illusie van vaderlijkheid intact heeft kunnen houden. Een illusie die Lucius een gevoel van schaamte bezorgt, omdat hij niet begrijpt dat hij haar nooit doorzien heeft. De harige voorpoten van het ding verkrampen zich getergd tot klauwen, terwijl het op verwijtende toon voortmoppert. ‘Je moest eens weten.’ Het wezen helt naar

hem toe en opent zijn mond. Even is Lucius ervan overtuigd dat het zijn vele, scherpe tandjes wil tonen, en deinst instinctief terug. Dan schiet een lange, rode tong naar buiten. Peregrijn tikt ertegen met zijn staf en glimlacht dan. De twinkeling is pardoos terug. 'Beklaag jezelf niet te zeer over je gebrekkige spraakorgaan. Sommigen van ons hebben alléén onze tong om invloed uit te oefenen.'

Zowel Lucius als Peregrijn schrikken op door de luide smak waarmee Segherdin de natte vaatdoek op het aanrecht terug kwakt. Twee paar ogen kijken onmiddellijk haar kant op, een pikzwart, fonkelend stel en een tweetal uitdagende, bruine jongensogen.

De lange dame vouwt haar handen in een vredelievend gebaar, maar het is vooral de kalmte van haar stem die hen beiden tot bedaren brengt. 'Lucius is hier niet vanwege fragmenten rozenkwarts, Peregrijn.' Traag stapt ze naar de tafel, streelt Lucius over zijn wang en legt een hand tegen zijn hals. De lange pony over haar voorhoofd onttrekt haar blik aan het zicht. 'Hij meent hier te zijn om wat af te handelen met een dochter van Raes.'

'Je hebt gelijk, Sig. Ik loop op de zaken vooruit. Veel te ver vooruit.' Peregrijn is weer de vertrouwde nar, wanneer hij zich van de tafel laat glijden, de metalen staf in het tapijt plant, voorover leunt en Lucius met een welwillende blik in zich opneemt. De grote oren staan gespreid, een positie die Lucius inmiddels als "geïnteresseerd" weet te duiden. De alverman glimlacht opnieuw. 'Mijn woorden waren misschien wat streng. Je loyaliteit en doorzettingsvermogen hebben zich inmiddels wel bewezen.' Peregrijn laat zijn hoofd hangen, draait het even naar het meisje met de gele ogen, en wendt zijn blik hoofdschuddend naar beneden. 'Zo'n nare vloek, zo oneerlijk. Maar,' spreekt hij dan met een onverwacht enthous-

siasme, 'elk tij kan gekeerd worden. Uit groot onrecht kunnen schitterende kansen geschapen worden.'

Ogenblikkelijk voelt Lucius weer woede opborrelen bij deze uiting van ongepaste geestdrift, maar hij laat zich niet meer uit de tent lokken. Stuurs blijft hij Peregrijn aankijken. 'Wat staat ons te wachten in Woestegrond?'

'O, laat me eens zien,' grinnikt de alverman en telt zijn pluizige vingers. 'De echo van de maalstroom, de gesel van de waterlanden, de eerstgeborene van Raes, de riviergodin met het gebroken hart, het verdriet van Woestegrond.'

Lucius heeft geen zin meer in spelletjes. Ook niet in de goedbedoelde soort, die de sfeer moeten herstellen. 'Wat staat ons te wachten in Woestegrond?'

'Niet wat. Wie.' Peregrijn gaat achter Griseldis staan en legt teder zijn handen op haar schouders. Ze reageert niet op zijn aanraking. 'Diegene die Griseldis' bloedlijn heeft gezegd en vervloekt. Diegene die nu vrij spel heeft met haar lichaam en geest, omdat ze als eerste de belofte gebroken heeft, die haar geslacht al generaties lang in haar greep houdt. Buiten haar schuld.'

Lucius ontspant wat, nu hij merkt dat iets van een antwoord op zijn toch wel heel eenvoudige vraag vorm begint te krijgen. Evengoed is deze omfloerste manier van communiceren, waarvan dit bovenaardse volk zich zo graag lijkt te bedienen, niet aan hem besteed. 'Een vijand?'

'Dat valt te bezien. Ze is niet onredelijk.' Peregrijn neemt zijn handen van Griseldis af, loopt naar het venster en schuift een raamwerk naar boven om beter naar buiten te kunnen kijken, alsof hij hiermee in staat is ergens in de verte het doel van hun reis al te ontwaren. Hij hangt op de vensterbank en broemt, waarschijnlijk meer tegen zichzelf dan tegen Lucius, die hem evenwel kan verstaan: 'Niet altijd.'

‘Ik weet niet wat Griseldis fout gedaan heeft, maar laat mij dat dan rechtzetten.’ Lucius staat op en loopt op Peregrijn af, in de richting van het geopende raam. Hij verwacht opnieuw de milde bries te voelen die door zijn haar speelde toen ze langs de Rode Kil trokken, maar er lijkt geen sprake van enige luchtstroom de kamer in. ‘Kan ik die belofte niet alsnog stand doen houden?’

‘Misschien. Maar misschien denk je te klein.’ Peregrijn draait zich om en kijkt Lucius aan. Zijn oren staan recht over-eind. Deze lichaamstaal heeft Lucius nog niet leren interpreteren.

Achter de alverman ziet hij de beek zich tot in de verte uitstrekken, een rode stroom inderdaad, vanwege de scharlaken bladeren die erop neergedwarreld zijn.

‘Misschien is het tijd voor een nieuwe belofte. Misschien is het tijd voor een bondgenootschap.’ Peregrijn spreekt bedachtzaam, alsof hij elke woord weegt.

‘Waarom zou zo ... iets een nieuw pact aan willen gaan?’ Het valt Lucius nu pas op dat hij nog steeds onderweg is naar de alverman toe, naar een plek aan het raam. Hij lijkt het stuk, dat hij op niet meer dan tien voet zou hebben geschat, maar niet te overbruggen. Zijn voeten zetten passen, ja, maar om wat voor reden dan ook brengen die hem niet dichterbij zijn doel.

‘Omdat ze hulp nodig heeft. Ik snap dat het moeilijk te bevatten voor je is, als ik je zeg dat zij niet jullie tegenstander hoeft te zijn. Niet noodzakelijkerwijs. Maar een tegenstander heeft ze.’ Peregrijn werpt een zorgelijke blik over zijn schouder naar buiten. ‘En hij komt eraan.’

Lucius registreert nauwelijks dat Peregrijn met twee vingers aan de zijkant van zijn hoofd een stel hoorns uitbeeldt. Hij is geïntrigeerd geraakt door een felrood blad in de buitenlucht achter de alverman. Het heeft de karakteristieke vorm

van een esdoornblad en lijkt onderweg naar beneden, om zich te voegen bij zijn lotgenoten op het water. Alleen, het is niet onderweg. Het hangt daar, onbeweeglijk, gevangen in een moment. Lucius is gefascineerd en boos. Hij richt zich weer op Peregrijn. De boosheid in hem lijkt de overhand te krijgen.

‘Het ene kwaad tegen het andere uitspelen, met ons ertussenin, en dan toekijken. Is dat jullie stijl, onsterfelijken?’ Lucius stapt stevig door om de onbeduidende afstand tot aan het venster af te leggen. Het lukt hem niet. Het moet hem toch lukken?

‘Wij zijn gebonden, smidszoon, aan wetten die jij niet kunt overzien. Maar dat is niet het enige.’ Peregrijn kijkt hem meewarig aan en laat zijn blik dan naar Sig afdwalen. Zij heeft op haar beurt inmiddels plaatsgenomen achter Griseldis en kroelt het kind opnieuw door het haar. Het komt Lucius voor dat die twee zich een onoverbrugbaar eind achter hem bevinden en met Peregrijn een onoverbrugbaar eind vóór hem voelt hij zich steeds nietiger, een onbeduidend stofje in een grote leegte. ‘We hebben door schade en schande geleerd wat onze bemoeienis teweeg kan ...’

‘Bemoeienis? Bemoeienis? Dit meisje betekent alles voor mij! Alles!’ Lucius rent nu, al ziet hij dat dit hem zelfs alleen maar verder van Peregrijn verwijdert. ‘Je zegt zelf dat zij geen schuld heeft aan wat haar overkomen is! Het lijkt mij dat er al genoeg bovennatuurlijke bemoeienis heeft plaatsgevonden! Hoe kunnen jullie dan hulp weigeren? Wij zijn gewoon pionnen in jullie spel!’

‘Wees dan geen pion.’ De sereniteit van Peregrijns stem maakt Lucius razend.

‘Wat?’ Hij komt tot stilstand.

‘Wees een ridder, een raadsheer of een toren. Alles wat nodig is om je koningin te beschermen. Je wilt haar held

zijn?’ Ineens staat Peregrijn weer vlak voor Lucius en kijkt hem recht in de ogen. Lucius beseft voor het eerst dat de alverman kleiner is dan hij, wanneer die hem met zijn zwarte neus bijna raakt en fel fluistert: ‘De sleutel tot heldendom is noodzaak. Volledige toewijding, zonder dat je jezelf bij voorbaat door je beperkingen aan de kant laat zetten.’

Lucius duwt de alverman van zich weg. Hij is klaar met deze praatjes, met het betutteld en gedenigreerd worden. Lucius bedoelde het niet agressief en er zat weinig kracht achter de zet, maar door de onverwachte snelheid ervan schieten Peregrijns hoeven onder hem vandaan en komt de alverman ten val. Met een beduusde uitdrukking op zijn gelaat klapt de nar op zijn achterhoofd, en sluit even de ogen. Er trekt een rimpeling door de wereld, een onzichtbare, maar voelbare golf, alsof het universum zich herinnert hoe het in elkaar hoort te steken, en zichzelf corrigeert. Ineens is de kamer niet langer een onmetelijke ruimte, maar gewoon een kamer met een tafel, een paar stoelen en een aanrechtblad.

Intuïtief schiet Lucius naar voren om zich te verontschuldigen en een helpende hand te bieden, maar hij houdt zich op het laatste moment in. Waarom moet hij altijd degene zijn die zijn excuses dient te maken? Hij heeft het vage verloop van dit gesprek niet bedacht, laat staan het geplaag met dat onnozele zinsbedrog. En het gegoochel met tijd en ruimte is nog het minste dat hem dwars zit. De spijt in zijn ogen maakt plaats voor een harde, beschuldigende blik. ‘Het is deze plek, nietwaar? Smerig alfsbedrog, mij doen geloven dat ik weer kan praten.’

Peregrijn rolt soepel achterover, zet zich af met zijn buitenproportioneel lange armen en veert overeind. De rode mantel volgt wervelend zijn bewegingen. De kleine alverman landt in zithouding op de vensterbank, legt zijn armen over

elkaar op zijn knieën en richt direct weer het woord tot Lucius. 'Heb je geluisterd naar wat ik je net vertelde?'

Lucius negeert de vraag. Hij heeft zélf vragen, prangende vragen die hem ineens volledig in beslag nemen en die hij niet langer wil uitstellen. 'Voor hoelang? Wat gebeurt er als ik door die deur naar buiten loop? Ben ik dan weer mijn oude stomme zelf?'

Peregrijn heft verzoenend zijn handen. 'Lucius, je moet ...'

'Ik moet niets!' Lucius schopt de stoel omver waarop hij gezeten heeft. 'Jullie moeten maar eens wat!' Met twee vuisten beukt hij op de tafel. Hij is zijn frustratie niet langer de baas, maar moet ook toegeven dat het ergens best goed voelt zich zo te laten gaan. 'Als jullie mij h́ier kunnen laten praten, waarom dan niet overal? Of is er weer een of andere idiote wet die jullie dat verhindert?'

'Alsjeblieft, Lucius.' De milde woorden die Segherdin vlak achter hem uitspreekt, lijken Lucius even te ontzuchten.

Hij draait zich naar haar toe om alsnog verschooning te vragen voor zijn tirade. Maar wederom bedenkt hij zich. Zijn ogen schieten van Segherdin naar Peregrijn en terug. Dan stapt hij naar achteren, weg van haar verleidelijke vertrouwdeheid, weg van zijn speelse herderlijkheid, en heft beschuldigend beide wijsvingers. 'Jullie voelen je vast heel bijdehand, is het niet, met jullie drogbeelden en jullie gemanipuleer? Letterlijk alle tijd van de wereld, maar niet het lef om jezelf bloot te stellen aan haar gevaren. Lafaards, stuk voor ...'

'*Genoeg!*' De stem van Segherdin klinkt vermoeid, teleurgesteld en oorverdovend hard.

Lucius voelt de schokgolf op hetzelfde moment dat een oogverblindend duister hem het zicht ontnemt. De vaste vloer onder zijn voeten verdwijnt en even heeft hij het idee te zweven, achteruit gestuwd door een immense kracht. Dan

beseft hij dat hij valt, langer en dieper dan voorzien kon worden. Hij zet zich schrap voor een ruwe landing, die echter nooit komt. Zacht ploft hij neer op een knisperende ondergrond. Hij graait terstond onder zich, om te kunnen achterhalen waarin hij terechtgekomen is, terwijl zijn ogen al knipperevend het donker proberen te verdrijven. Het licht keert snel genoeg terug. Het eerste wat hij ziet, is wat hij in zijn hand heeft. Esdoorn, denkt hij nog, als hij het rode blad laat vallen.

Een paar voet bij Lucius vandaan staat het paard hem verwachtingsvol aan te kijken. Griseldis zit op de rug van het dier. De ketenen, die stilletjes wiebelen wanneer het een paar ongeduldige pasjes maakt, lijken haar nog steeds niet te deren. Aan de inmiddels vertrouwde lege blik in haar gele ogen kan Lucius niet aflezen hoe zij heeft ervaren wat zich zojuist heeft afgespeeld. Het monotone geprevel klinkt in elk geval als vanouds.

Lucius staat snel op en kijkt jachtig om zich heen, op zoek naar Segherdin en Peregrijn. Hij ziet ze niet. Ook is er geen teken van het bijzondere, witte huis. De beekoever oogt verlaten en kaal, ondanks de vele bomen in hun prachtige herfstkleuren. Lucius haalt diep adem. Misschien heeft hij dit aan zichzelf te danken. Misschien was het fout van hem om ze op deze manier aan te pakken. Maar hij wil nog altijd antwoorden. Hij is nog niet klaar met het gesprek. Hij opent zijn mond om hun namen te roepen, maar weet al bij voorbaat dat het geen zin meer heeft.

De enige geluiden die klinken, zijn het onverstoorbare geklater van de Rode Kil, en de stem van Griseldis.

De nacht heeft lang genoeg geduurd.

De drenkeling en het anker

A *an de Schaarde woonde een janker
Die je gek kon maken met zijn gekanker
Nam alruin om zijn leed op te heffen
Maar is nu zonder het te beseffen
Een drenkeling verstrikt aan een anker*

Nieuwheijmer limmerick

Een plek in de luwte

Het eerste dat haar opviel, was het licht, het overweldigende, veelkleurige licht dat plotseling de grauwhed van het regenlandschap verving, waarin ze zich zojuist nog bevond. Deze overdaad was meer dan enkel de afwezigheid van de troosteloze wolkendekken die over de Zoom hadden gedreven. Het was alsof ze haar hele leven de wereld door een sluier had geobserveerd, die nu abrupt was weggetrokken. Voor het eerst kon ze ongefilterd zien, in een oneindig frisser kleurenspectrum. Ondanks het dichte bladerdak, dat het zonlicht in honderden tinten groen en geel uiteen deed spatten, was de felheid van het schijnsel te veel voor haar ogen. Terwijl ze zich stevig vastklemde aan de borstelige witte manen van het gehoornde dier, dat met hoge snelheid voortdraafde tussen de toch zeer dicht opeengepakte chaos van boomstammen en takkenstelsels, moest ze haar blik naar beneden afwenden. Onder haar zag ze de massieve hoeven van het gevaarte keer op keer geruisloos landen in een weelderige ondergroei van ragfijne varens en betoverend purperen schaduwbloemen, die ze niet thuis kon brengen.

Zo uitbundig als haar ogen geprikkeld werden, zo weinig geluid drong er aanvankelijk tot haar door. Gedurende wat op een eeuwigheid leek, hoorde ze alleen de kalme ademhaling van de eenhoorn, die alsmaar door de vegetatie verder zwoegde, en haar eigen, snelle teugen. Toen werd ze zich gaandeweg bewust van een langzaam aanzwellend, helder gegalm. Het was een veelheid van aangename stemmen, waarvan elk ononderbroken één toon wist aan te houden. Sommige klonken onmenselijk diep, maar de meesten waren vogelachtig hoog en licht. Iedere toon bleef zuiver en gelijkmatig klinken, zonder dat de onzichtbare kelen adempauzes

nodig leken te hebben. Het geheel vormde een onvermoeibaar, perfect op zichzelf ingespeeld, hemels koor, met een ongelooflijk bereik. Zo nu en dan voegde zich er een nieuwe stem bij of stierf er een weg, waardoor de harmonieuze samenzang steeds van aard veranderde en telkens weer een nieuwe spanningsboog creëerde. Het was alsof een traag en groot bewustzijn middels afwisselend valse en welluidende klanken uiting probeerde te geven aan steeds opnieuw conflicterende emoties, die in elkaars verlengde lagen: verbijstering en verwondering, behoedzaamheid en nieuwsgierigheid, afstandelijkheid en gastvrijheid. Soms onderbrak een van de stemmen de ingetogen dynamiek door uit te barsten in een onverwachte melodie, afwisselend in mineur en majeur, alsof er vanuit interne verdeeldheid verschillende standpunten betoogd dienden te worden. De intensiteit van de muzikale discussie nam langzaam zodanig toe, dat ze even bang werd dat het geluid haar alsnog zou overrompelen, zoals het licht dat had gedaan. Maar wat ze hoorde werd nooit bombastisch of onverdraaglijk. Eigenlijk bleef het prachtig in al zijn ongrijpbaarheid en ze kon niet anders dan spijt voelen toen het gezang plots verstomde tot een afwachtend gemompel op het moment dat het beest dat haar droeg, tot stilstand kwam.

Waarom ze juist hier stopten, was haar niet meteen duidelijk. De begroeiing om hen heen was niet minder dicht of wezenlijk anders dan die waar ze doorheen getrokken waren. Toch leek de eenhoorn besloten te hebben dat dit het einde van de tocht was. Het massieve hoofd draaide zich om, totdat het linkeroog aan de voorzijde haar blik ving, en liet zich toen hangen. Ze huiverde. Ze had tot haar ontsteltenis gezien dat het rechteroog niet meer dan een bloederige pulp was. Waarom schrok ze daar zo van? Ze wist zich toch te herinneren dat het beest daar iets in gekregen had?

Een of ander wapen, nietwaar? Een projectiel, dat voor haar bestemd was, ze zag het zo voor zich, toch? Of niet?

Waarom kon ze zich dat niet beter voor de geest halen? Maar hoe langer ze erover nadacht, hoe verder haar geheugen haar in de steek liet. Zo zat ze daar te peinzen boven op de eenhoorn, die in de gaten leek te krijgen dat zijn berijdster de subtiele aanwijzing om af te stijgen niet had opgepikt. Als enigszins directiever signaal liet het dier zich door zijn poten zakken en ging het op zijn buik in het mos liggen, waardoor ze uit haar trance geraakte. Ze glimlachte, aalde verontschuldigend het stugge, witte haar en liet zich van de rug glijden. Ze keek opnieuw om zich heen.

Er trok andermaal een rilling door haar lijf, toen ze een voor een de paren zwarte ogen gewaarwerd die haar aanstaarden. Hoe had ze die in eerste instantie over het hoofd kunnen zien?

Het waren er tientallen, zo niet honderden, en ze waren overal. Tussen de varens aan haar voeten, rondom de smalle stammen en het gebladerte daarboven, en zelfs in de blauwe lucht die nog net tussen de boomkruinen door te zien was, wemelde het van op haar gerichte blikken. Waarom ze sommige daarvan als vriendelijk of geïntrigeerd duidde en andere als opgejaagd, wantrouwend of zelfs gewoonweg vijandig, kon ze niet zeggen. Het waren tenslotte allemaal exact dezelfde ogen. Volkomen zwarte, glanzende kraalogen, die niet knipperden of bewogen in hun kassen, maar zich ongegeneerd in haar boorden, schijnbaar in afwachting van wat ze ging doen.

De vele zwarte ogen mochten dan identiek zijn, de wezens die ermee naar haar keken waren dat bepaald niet. De meeste aandacht werd getrokken door de gevederde gedaantes die onhoorbaar klapwiekend om haar heen hingen in de broeierige nazomerlucht, tengere lichaampjes met bonte pluimen en

felgekleurde snavels. Ze leken net zoveel op vogels als de eenhoorn op een gewoon paard. Tegen de planten om zich heen zag ze grote reptielen met zilver- en goudkleurige schubben zitten, hun lange vingers geklemd om de takken of in de groeven van de boomschors. Haast ongemerkt traag klom elk van hen naar een betere positie om een goed beeld van haar te krijgen. Hun lange staarten krulden zich in spiraalvormige patronen, terwijl hun nekken uitzonderlijk ver om hun as draaiden om haar recht aan te kunnen blijven kijken. In de kruidlaag van het woud trippelden mormeltjes rond, die leken op vuistgrote, harige spinnen. De zwart-wit geschakeerde segmenten van hun lichamen bewogen razendsnel, waardoor de opvallend vurig rode kammen en lellen die verbonden waren aan hun kopborststuk heen en weer slingerden. Over de stengels en bladeren van bosanemonen en zaailingen schoten ze heen en weer en maakten sprongen naar vrijwel onzichtbare webben. Daarvandaan tuurden ze dan roerloos naar haar, niet met de gebruikelijke zes of acht ogen, maar net als hun woudgenoten met twee donkere stippen. Een plotseling luidruchtig gekraak in het bladerdak deed haar vlug omhoog kijken. Ze zag hoe een troep piepkleine, met groen donshaar bedekte aapachtigen zich slingerend een weg naar beneden baande. Op de meest onwaarschijnlijke plekken werd houvast gevonden. Ze meende eerst dat het handen, voeten en staarten waren waarmee grip verkregen werd, maar nu ze beter zicht op hen kreeg, besepte ze dat het buigzame, krioelende tentakels waren die uit de rompen staken. Eenmaal op vaste grond renden ze op hun buigzame ledematen naar het dichtstbijzijnde struikgewas, waar ze in een innige groepsomhelzing verstrengeld raakten en haar schichtig bestudeerden. Het was een bonte bedoeling aan leven dat zich geleidelijk aan haar openbaarde, alsof het haar rondgaande blik was die het bestaansrecht verleende.

De schok van het zich ineens omringd voelen maakte al snel plaats voor fascinatie. Ze kon een grijns niet onderdrukken. Een compleet nieuwe wereld. Nou ja, de gewassen zagen er alledaags genoeg uit. Een compleet nieuwe fauna dan. Zoveel verschillende soorten, en toch op een merkwaardige manier ... één. Al die gelijke donkere ogen, die bijna geheel uit pupil leken te bestaan, straalden dezelfde intelligentie uit, ook al reflecteerden ze totaal uiteenlopende gemoedstoestanden. Ze vroeg zich alleen af waar het gezang was gebleven.

WELKOM. VEILIG. GAST. THUIS. LANG GELEDEN. WELKOM.

De boodschap drong haar brein binnen met een ongekende helderheid. Het waren dezelfde stemmen die ze eerder had gehoord, maar wat ze nu gewaarwerd, was iets anders dan wat ze gewend was als geluid te duiden. De woorden werden als een klaterende waterval rechtstreeks in haar geest uitgestort, elkaar overlappend en aanvullend, waardoor hun individuele betekenis minder ter zake leek te doen, en ze eerder een schetsmatig beeld vormden van een overkoepelende intentie. Waar ze vandaan kwamen was haar niet helemaal duidelijk. Ze had het gevoel dat er verschillende entiteiten aan het woord waren geweest, maar ze kon aan de fonkelende, duistere oogjes van de bosbewoners niet aflezen welke er hadden gesproken. Was dat sowieso relevant?

HOORT HIER NIET. WAAROM? WAAROM NU? HOORT HIER NIET.

De wanklanken waarmee de plotse vloedgolf van negativiteit aan haar gepresenteerd werd, brachten haar van haar stuk en onwillekeurig deinsde ze terug. Ze dreigde hierbij haar rechtervoet in een van de merkwaardige purperen bloemen te planten, die echter uiteenstooft en helemaal geen bloem bleek te zijn, maar een cluster enorme vlinders. Hun vleugels hadden het voorkomen van grof textiel, waar dikke vleugela-

ders, die het weefsel doorkruisten en op spanning hielden, als baleinen in genaaid leken. Het pantser waarmee de insecten bedekt waren, was glanzend wit, wat hen op minuscule, vliegende skeletjes deed lijken en hun kopjes op onevenredig grote schedeltjes. Ze fladderden in een onrustige zwerm aaneengesloten naar boven, terwijl ze haar - weer met diezelfde kraalooogjes - onbewogen gadesloegen. Opnieuw bekeek ze al die bizarre creaturen om zich heen, die ineens niet meer zo eensgezind leken.

NIEUW. NOOIT GEZIEN. VRIEND? VIJAND? INTERESSANT. NIEUW.

Ze draaide zich rond. Van alle kanten werd ze koelbloedig geanalyseerd. Zojuist waande ze zich nog in de aanwezigheid van een soort van ontvangstcomité, maar nu vroeg ze zich af of dat wel de juiste interpretatie was. Ze had niet langer het idee dat zij degene was tot wie men het woord richtte. Dit voelde meer als een tribunaal, of op zijn minst een beraadslagend orgaan, waarin verschillende partijen met elkaar in debat waren gegaan over haar lot, haar recht om hier te zijn.

Tja, waarom was ze hier? Ze probeerde verder terug te denken dan de rit op de eenhoorn vanaf de bosrand, maar waar het woud begon, daar leken haar heldere herinneringen te eindigen. Ze trachtte het hiaat in haar geheugen te omzeilen door zich te concentreren op haar gevoel. Er was een onbestemde, wegebbende angst, naast een sensatie van opgejaagdheid en een hint van verdriet.

Een vlucht.

Het moest een vlucht geweest zijn die haar naar deze plek had geleid, al kon haar verstand haar niet eens verder helpen met antwoorden op de meest basale vragen daaromtrent. Vluchten voor wie? Waarom? Ze liet haar blik afdwalen naar de eenhoorn met het gehavende rechteroog, die nog altijd ontspannen op de bosgrond naast haar lag.

Dat er een projectiel was geweest, daarvan was ze inmiddels vrij zeker, een scherp ding dat ook op haar gericht was. Van heel dichtbij. Het klassieke scenario van hoogverraad.

Ineens lanceerde een van de grote spinwezens zich vanuit een web in de richting van de eenhoorn, landde vooraan op de lange witte snuit en bleef kleven. Het grote dier leek zich de aanwezigheid te laten welgefallen en wisselde met zijn treurige linkeroog een blik van verstandhouding met de kraaltjes van de spin. Die dribbelde naar de rechter oogkas en begon daar driftig met zijn borstelige poten en palpen het letsel te bewerken. Uit het achterlijf kwam steeds een scheut stroperig materiaal, dat met uiterst precieze bewegingen werd aangebracht in en over wat nog van de oogbol resteerde. Onder het wriemelende zwart-witte lijf ontstond al snel een half doorzichtig kapsel, een melkachtig witte cocon.

Met afgrijzen bemerkte ze dat zich daarachter wat afspeelde. Het rood dat ze door de matte substantie heen kon zien, was in beweging gekomen. Het verwoeste weefsel leek zich te hervormen. Ze kon de verleiding niet weerstaan zich voorover te buigen om het misselijkmakende proces nader te aanschouwen.

Juist op dat ogenblik zette de achtpotige zich af op het grote paardenhoofd, duikelde door de lucht naar haar toe en kwam op haar groene vest terecht. Vanaf haar middel keek het met zijn ondoorgrondelijke, zwarte knikkertjes naar haar op.

Ze gilte ontzet, zette nogmaals een wankele pas terug en viel achterover, kennelijk tot groot vermaak van alle aanwezigen, want de stemmen in haar hoofd lachten unaniem. Ze kwam niet op de bodem terecht, maar plofte met haar billen op de sponzige hoed van een reusachtige, oranje paddenstoel. Haar rug belandde tegen de brede steel van een nóg grotere paddenstoel daarachter. Waar kwamen die ineens vandaan?

Ze kon ze zojuist onmogelijk over het hoofd hebben gezien. Toen ze tussen haar dijen tastte om het fluweelzachte oppervlak onder zich beter te kunnen beoordelen, zag ze aan weerszijden twee smalle, platte zwammen razendsnel omhoogrijzen tot ze tegen haar ellebogen botsten en niet verder groeiden. Omdat het geproest rondom aanhield, grinnikte ze zelf ook onbewust, terwijl ze haar onderarmen op de zojuist ontstane leuningën vleide. Moest dit een troon voorstellen?

Ze had vaker op tronen gezeten. Toch?

Was dit een poging van de lokale bevolking om haar eer te bewijzen? Ze voelde de spanning in haar lijf afnemen en keek opgelucht naar de spin op haar buik. Die beantwoordde haar blik, schudde een paar keer zijn hanenkam heen en weer, wreef zijn kaken langs elkaar, hupte naar haar schoot en sprong terug in het groen. Daar zat ze dan alleen, als een pas gekroonde vorstin, te midden van haar vrolijke volk. Ze scharterde nu hardop mee en keek welwillend om zich heen.

Op hetzelfde moment dat ze zich er bewust van werd dat het gelach om haar heen uitdoofde, voelde ze de druk om haar polsen en enkels. Ze keek gauw naar beneden en zag nog net hoe woekerplanten, die langs het oranje zitvlak waren opgeschoten, een laatste streng om haar gewrichten legden. In een reflex probeerde ze zich los te rukken, zelfs op te staan, maar het was zinloos. Ze zat muurvast. Dit was geen troon. Dit was een schandstoel. Het gebulder in haar hoofd begon weer. Deze keer lachte ze niet mee.

GOED ZO. VAST. ZEKER. OPGEBORGEN. VEILIG. BIJ ONS. VAN ONS. GOED ZO.

De stemmen leken overeenstemming te hebben bereikt. Zelfgenoegzaam kwetterden ze nog even verder, alvorens het gezang weer begon. Het klonk monotoner dan voorheen, zonder spanningsverloop, net of met het wegwerken van het onderlinge meningsverschil de reden daartoe was komen te

vervallen. Zoals de uitdijende rimpels in een verstoord wateroppervlak rechte trekken, zo leek deze gemeenschap haar balans hervonden te hebben. Men leek het nodig te vinden hiervan gewag te maken met dit gekweel.

Dit arrogante, bloedirritante gekweel.

Ze schreeuwde het uit, al was het maar om deze zelfingenomen eendracht te doorbreken. Ze krijste en schold, trok tevergeefs aan haar groene ketenen, die daarmee enkel dieper in haar huid sneden, en probeerde zich schommelend los te sjorren. Toen ze met haar rug tegen de achterleuning van haar onnatuurlijke zetel beukte, voelde ze dat daarin iets scheurde. Ze ramde zich er nogmaals tegenaan en de substantie gaf verder mee. In haar ooghoek zag ze een kronkelende, groene uitloper verschijnen, die zich om haar hals probeerde te wikkelen, maar ze boog net op tijd weg om de stengel te ontwijken. Opnieuw en opnieuw liet ze zich met kracht naar achteren vallen, tot de steel brak van de paddenstoel achter haar, vrijwel direct gevolgd door die onder haar. Razend en tierend kwam ze op het mos terecht. De strengen om haar enkels waren met het bezwijken van de schimmels afgescheurd, waardoor ze in staat was op te veren en weg te spurten, maar al na twee passen kwam ze ten val door het straktrekken van de groene kabels om haar polsen. Ze vloekte van frustratie en hapte als een wild dier naar de ranken die haar op haar plek hielden. Uit de bosgrond ontsproot een zestal nieuwe strengen, dikker dan de vorige en bedekt met doornen, en slingerde haar kant op. Toen haar ledematen opnieuw omwonden werden, evenals haar taille en haar hals, haalden de stekels haar open. Ze sloot haar ogen en gilde.

NEE-NEE-NEE-NEE-NEE-NEE-...

Waar de stemmen uit het geboomte met hun talloze nuances een gefragmenteerd en sprankelend geheel hadden gevormd, zo galmde deze boodschap ferm en eenduidig her-

haaldelijk door haar brein. Ze voelde hoe de planten een voor een hun grip op haar verloren en keek omhoog.

GEVAAR-GEVAAR-GEVAAR-GEVAAR-GEVAAR-GEVAAR-...

Over haar heen gebogen stond de massieve gedaante van de eenhoorn. Met kalme maar besliste bewegingen wrikte het beest met zijn hoorn de ranken los. Toen de laatste sneuvelde, stapte het met zijn voorpoten over haar heen en keek uitdagend rond, als een ouder die zijn kroost beschermt. Vanuit de schaduw onder de grote, witte buik zag ze al die zwarte kraalogen om hen heen hun aandacht verleggen.

RENNEN-RENNEN-RENNEN-RENNEN-RENNEN-RENNEN-

...

Het koor viel weer in verschillende secties uiteen. Ze had nog steeds geen idee welke klank bij welk wezen hoorde, al viel het haar op dat de aapjes en de spinnen zich een stuk drukker leken te maken dan de vogels en de reptielen. Het humeur van de vlinders ontging haar vooralsnog.

BEDREIGING? HIER? ONVERSTANDIG! WAAROM? WAT LEVERT ONHEIL OP?

Dit laatste was de meest complete gedachte die ze tot nu toe door het bosleven geuit had horen worden, en leek een stroom aan steun én tegenspraak teweeg te brengen. De aapjes waren in de bomen geklommen en wipten van stam naar stam, zonder hun blik langer dan een tel van de eenhoorn af te nemen. De spinnen leken een ingewikkelde dans uit te voeren om een bepaald punt duidelijk te maken. De reptielen wierpen de andere onbestemde bliken toe.

Nu ze niet meer hun volle aandacht had, kon ze wat rustiger beoordelen hoe ze eraan toe was. Ze keek naar haar boeien. De strengen die haar zojuist nog in bedwang hielden, waren nu al verlept.

LOON GENOEG. PLICHT. TROTS. WELKOM. VEILIG. LOON GENOEG!

Ze pulkte en schudde de laatste windsels van zich af en wreef over haar pijnlijke vel, terwijl ze geërgerd tussen de witte poten door toekeek hoe daarbuiten een nieuwe gedachteswisseling over haar lot vorm begon te krijgen. Ze had genoeg van al die stemmen. Het werd tijd dat háár stem werd gehoord. Op handen en knieën kroop ze onder haar beschermer vandaan en wilde zich oprichten.

Vanuit haar blouse slingerde een als een zon vormgegeven stuk hout aan een touwtje om haar hals tevoorschijn, waar het werd getroffen door een lichtbundel die een weg tussen het gebladerte door had weten te vinden.

Het werd terstond oorverdovend stil voor haar. Een paar spinnen die zich achter hadden bevonden, renden op veilige afstand langs haar heen, opdat ook zij konden zien wat het zwijgen van de anderen had veroorzaakt, en kwamen toen net zo gebiologeerd tot stilstand. Alle zwarte kraaltjes richten zich op de hanger, van waaruit twee lichtroze ogen levenloos terugstaarden.

Voorzichtig kwam ze overeind en bekeek de amulet.

Dat was het toch, een amulet? De amulet die zij van haar vader had gekregen?

Heel even voelde ze een onbestemd soort hoop, toen een vriendelijk en knap, zij het wat pokdalig gezicht haar te binnen schoot, een gezicht onder een fonkelende kroon. Het beeld verdween echter weer als een droom bij een ontwaken, en ze concentreerde zich opnieuw op de hanger.

Best een mooi ding. Hoe kwam ze hieraan?

DE DAME VAN HET LICHT! GEBROKEN, GESCHEIDEN, GEVONDEN! HIER?

Ze bestudeerde de minzaam glimlachende zon en tikte tegen de bleekroze oogjes. Hard spul. Een soort van kwarts? Knap hoe ze dat in het hout hadden verwerkt. Een mooi sie-raad, zeker. Ze trok het touwtje over haar hoofd en bekeek

het kleinood van alle kanten. Ze verbaasde zich erover dat ze geen kier zag, waar de twee helften samenkwamen. Want hoe hadden ze anders dat gesteente erin kunnen krijgen? Echt vakwerk dit. Nonchalant gooide ze het in de lucht en ving het weer op.

VOOR ONS? GESCHENK? GRAAG! HEEL GRAAG! VOOR ONS?

Ze glimlachte en liet haar ogen glijden over het fleurige gezelschap om zich heen. Wat een grillig zootitje, dit. Wat dachten ze nou? Dat iemand die ze zojuist nog gevangen meenden te moeten zetten, van wie ze de polsen en hals open hadden geschuurd met hun bovenzinnelijke fratsen, dat zo iemand hen nu met presentjes ging overladen? Ze streelde over de wang van de eenhoorn. Het dier keek haar met een droeve blik in zijn linkeroog aan. Het spinrag zat nog steeds als een bleke korst over zijn rechteroog geplakt. Het was te opaak geworden om nog zicht te verschaffen op wat zich eronder voltrok. Zou het beest haar terug willen brengen naar de bosrand? Zou het begrijpen dat ze, hoe dankbaar ze ook was, wel klaar was met dit oord, al was het nog zo schitterend? Ze keek om zich heen en haalde diep adem. Nog steeds verbaasde ze zich over de kleurenpracht en het zalige licht. Wie hield ze nou voor de gek? Hoe kon ze in hemelsnaam klaar zijn met dit paradijs? En nog belangrijker: hoe verantwoord was het om terug te gaan? Wat stond haar te wachten aan de andere kant van de bosrand? Welk gevaar had haar naar hier doen vluchten, en zou het er nog steeds zijn als ze terugging? Wat ... had ze daar sowieso nog?

Een projectiel was er geweest, toch? Toch?

Maar hoe kon ze achterblijven bij dit vreemde volk, waarvan een groot deel haar kennelijk als een bedreiging zag? Met die gedachte begon zich een plan in haar hoofd.

WIJ WILLEN. GRAAG! HEEL GRAAG! TOL? VEILIGE TERUG-KEER?

Nu moest ze snel zijn. Ze had niet veel begrepen van het gebazel, maar genoeg om te weten dat ze iets had wat men kennelijk niet met geweld van haar af zou pakken - anders was het allang gebeurd - en wat voor hen dermate van waarde was dat men met een gevangene ging onderhandelen. Ze wist niet of de aanwezigheid van de eenhoorn er iets mee te maken had, of dat hier voor haar onbekende spelregels van toepassing waren, maar het maakte niet uit. Ze wist dat ze nu door moest pakken, nu dit kinderlijke collectief helemaal in de greep van zijn eigen hebzucht was.

Had ze zoveel tijd met kooplui doorgebracht dat ze besepte wanneer de onderhandelingen begonnen waren en dat ze het initiatief naar zich toe moest trekken? Een muziekinstrument was het toch geweest? Men had toch gedacht wel een slaatje uit haar te kunnen slaan? Uit een rijke jongeling zoals zij? Was ze rijk geweest?

‘Het enige dat ik wil,’ zei ze op speelse toon, terwijl ze de hanger schijnbaar achteloos rondslingerde aan haar vinger, ‘is een plek in de luwte, de mogelijkheid om voor onbepaalde tijd als gast in jullie midden te verblijven, waarbij jullie mijn veiligheid garanderen, mij onderdak verlenen, mijn honger stillen en mijn dorst lessen. Als jullie dat ervoor over hebben, is dit unieke ornament van jullie. Dus ... zeg het maar.’ In een opwaartse zwaai liet ze het koortje los, waardoor de zon omhoog geslingerd werd.

DAT BELOVEN WE. JA. OVEREENKOMST. EERLIJK. DAT BELOVEN WE.

Het object kwam niet meer naar beneden. Twee van de gevederden, die tot nu toe nauwelijks van de plek waren gekomen waar zij zich met razendsnelle vleugelslagen zwevend hadden gehouden, schoten eropaf en gristen het uit de lucht.

Even voelde ze een gemis en knaagde er iets van twijfel aan haar. Was dit de juiste beslissing? Ze schudde grijnzend haar hoofd. Ze had haar keuze gemaakt en ze moest erachter blijven staan. De belangrijkste besluiten waren vaak degene die je het snelste nam, nietwaar? Ze had zo het idee dat dit wonderbaarlijke ras nog heel wat van zijn geheimen met haar ging delen. Daar keek ze nu al naar uit. Joviaal sloeg ze haar arm om de snuit van de eenhoorn, die hier geen enkel probleem mee leek te hebben. Ze had er al geen oog meer voor waar het sieraad heen gebracht werd. ‘Nou, laat dit dan het begin zijn van een lang en glorieus verbond, beste ... alven, neem ik aan?’

Er brandde weer een jolig gegiebel los, dat als een verfrissende zomerbui haar laatste schroom wegspoelde, terwijl de zwerm vlinders op haar neerstreek. Talloze pootjes haakten zich in haar kleding. Alsof ze vederlicht was, werd ze van de grond opgetild en terug op de rug van de eenhoorn gehesen, die haar met statige tred verder het bos in bracht.

ALVEN? MENSENNAAM! STOMME NAAM! NIET ONZE NAAM! WAT JOUW NAAM?

Ze giechelde beschaamd. Ze had geen flauw idee.

Het minder betreden pad

Er was eens een meisje.
Toch?

Er was eens een meisje dat huis en haard had moeten achterlaten en haar toevlucht had moeten nemen tot een oord waar weinigen haar waren voorgegaan, laat staan voor zo lang.

Toch?

Toen dagen weken begonnen te worden, werd het een onderwerp waaraan ze haar aangenaam verwarde geest bij herhaling dwong aandacht te besteden. De laatste fragmenten van haar herinnering aan wat op een vorig leven leek, koesterde ze als uiterst vergankelijke relikwieën. Als broze klei-noden, die zouden vervliegen als ze zich er niet telkens heel bewust op concentreerde. Het voelde aan als iets wat zij aan zichzelf verplicht was, een goede gewoonte zonder direct tastbaar resultaat, zoals ze vroeger elke avond had gebeden tot een zwijgende god.

Toch?

Maar langzamerhand was het een ritueel geworden dat haar veel meer energie kostte dan dat het haar opleverde. Ze begreep steeds minder de noodzaak ervan. Het lukte haar wel om zich telkens opnieuw bepaalde beelden voor de geest te halen, maar geleidelijk verdween de betekenis van die hersenschimmen. Daarmee ebde ook de emotionele waarde weg, waarvan ze meende dat ze die voor haar hadden. Voor haar zouden móéten hebben. Een groot kasteel opgetrokken uit glanzend witte stenen, omringd door een nog veel grotere muur van hetzelfde materiaal. Het stugge baardhaar op de gehavende wangen van een trots glimlachende man, waar ze tegenaan gedrukt werd. Een zoen van een bleke, mooie

vrouw. De grote handen van een mismaakte reus, die haar de hoogte in tilden. De zachte stem van een warm meisje naast haar onder de dekens van een robuust hemelbed. Een snaarinstrument in het riet. Het waren prettige voorstellingen, zeker, maar het voelde steeds meer aan als restanten van iemand anders' geheugen, snippers van een verleden dat niet meer aan haar toebehoorde.

Veel liever richtte ze zich op haar schitterende nieuwe leefomgeving. Het ontbrak haar hier werkelijk aan niets. Wat was het lief voor haar, dat merkwaardige volkje in al zijn verschijningsvormen. De vogels en spinnen hadden tezamen een slaapplek voor haar geconstrueerd, iets wat het midden hield tussen een nest en een hangmat en dat bestond uit zachte veren en uiterst stevig en veerkrachtig webmateriaal. Vlinders vlogen regelmatig af en aan om haar te overladen met veelkleurig, sappig fruit, waarvan ze sommige soorten nog nooit had gezien. Het was altijd veel meer dan ze op kon. De fladderaars leken er evenwel genoeg in te scheppen haar te overvoeren. Bij tijd en wijle dook de eenhoorn onverwacht op uit de diepten van het woud en stond haar toe lange tochten te maken op zijn rug. Het was haar opgevallen dat het kapsel van spinrag waarmee de rechterhelft van de kop bedekt was geweest, verdwenen was en dat het dier haar weer met twee volkomen gave ogen aan kon kijken. Het meeste trok ze echter op met de aapjes. Gek dat ze hen nog steeds op die manier voor zichzelf duidde, zelfs nu ze inmiddels doorhad dat niet alleen hun ledematen, maar ook dat wat ze als donshaar had beschouwd, bestond uit tentakels van uiteenlopende omvang. Het maakte hen tot uiterst wendbare klaute-raars, en dat lieten ze merken ook. De terughoudendheid die ze bij hun eerste kennismaking ten toon hadden gespreid, had plaatsgemaakt voor een baldadige speelsheid. Ze waren niet bij haar weg te slaan, klommen ongegeneerd over haar heen

en bestookten haar met vragen op de voor hen inmiddels bekende, overrompelende manier.

*WEER KIJKEN? SPELEN? KLIMMEN? DANSEN? SAMEN?
WEER KIJKEN?*

Ja, zelfs toen weken maanden werden, ging ze nog met enige regelmaat kijken naar die wereld waaraan ze ontglipt was. Die grauwe, vale plek met zijn fletse, koude kleuren, waar het altijd leek te waaien en te motregen. Veilig verscholen achter de laatste rij berken aan de bosrand bestudeerde ze dan het wel en wee van haar soortgenoten, met een merkwaardige mengeling van nieuwsgierigheid en medelijden. Bestuderen was misschien wat veel gezegd. Daarvoor was de afstand een te belemmerende factor. Waar het geboomte ophield begon immers een weids en verlaten grasland, dat door kleine, meanderende stroompjes doorkliefd werd, en slechts in de verte kon ze tekenen van menselijke activiteit onderscheiden. Dat was nabij de contouren van een grote vesting, die in de avonduren tegen de ondergaande zon afgetekend stond als een donker silhouet en bij het krieken van de dag wit oplichtte in de eerste stralen. Ze besepte dat dit de plek moest zijn waaraan ze de gedachtenis levend probeerde te houden, maar ze merkte dat ze totaal niet beziggehouden werd door de vraag wat zich nu achter die hoge ommuringen af zou spelen. Het gekrioel van de reizigers en handelaren, die over de modderige wegen af en aan trokken, interesseerde haar zo mogelijk nog minder. Het was kennelijk niet alleen de groene vlakte die voor afstand zorgde.

De aapjes vergezelden haar iedere keer tot aan de grens van het domein. Ze had het vermoeden dat ze zich in haar aanwezigheid veel verder waagden dan dat ze zonder haar hadden gedurfd. Evengoed voelde ze telkenmale hoe gespannen de groene wildebrassen werden bij het naderen van die laatste berkenbomen. De klankkleur van hun samenzang, die anders

zo warm en sprankelend was, werd dan steeds onheilspellender, alvorens het volledig stilviel. Een enkele keer werd er een tentakel om haar enkel gekruld, alsof haar nabijheid het onbekende minder dreigend voor hen maakte. Althans, ze ging er vanuit dat dit de reden was van de plotselinge aanhanke-lijkheid. Het was ook het enige moment dat de zwarte kraaloo-gjes niet op haar gericht bleven, wanneer ze nerveus de nieuwe horizon afspeurden.

De allereerste keren, toen alles ook voor haar nog verwarrend was, had ze soms groepen mensen met honden langs de bosrand zien trekken. Het was met speren en kruisbogen uitgerust volk, dat luidkeels dezelfde meisjesnaam was blijven scanderen, terwijl men tussen de dicht opeengepakte stammen door probeerde te turen en her en der wapenstelen meende te moeten porren om beter zicht te verkrijgen. Meerdere malen had ze gezien dat men probeerde met bijlen en messen een weg te banen door de kennelijk ontoegankelijke begroeiing. Soms lukte het de aanhouders om zich uiteindelijk met pijn en moeite tussen het opeengepakte groen voorwaarts te wurmen. Ze bekeek dit soort taferelen altijd vol onbegrip. In de eerste plaats snapte ze niet waarom die anderen zoveel moeite moesten doen om zelfs dat kleine beetje bewegingsruimte te creëren, terwijl het woud zich voor haar een gastvrij en riant thuis betoonde. In de tweede plaats verbaasde ze zich erover dat de lieden leken te verdwijnen wanneer ze het bos betraden. Ze moest hun luidruchtige aanwezigheid toch dichterbij ervaren wanneer ze in haar wildernis door wisten te dringen, maar in plaats daarvan stierf hun lawaai juist weg, totdat ze hen na een aantal uren weer vloekend en tierend op zag duiken en af zag druipen. Ze kwam nooit iemand tegen in haar eigen territorium. Het was alsof er twee wouden waren, twee gescheiden werelden, die elkaar troffen aan de grens met het grasland. De meisjesnaam

had ze herkend, uiteraard, maar ze had niet de geringste drang gevoeld om op het geroep te reageren. Althans, niet de eerste tien keer dat ze zo'n troep op het grasland had geobserveerd. De elfde keer waren ze vlak voor haar langsgelopen. Het had maar een paar voet gescheeld. Ze had een van die kerels recht in de ogen gekeken, juist op het moment dat hij voor de zoveelste keer de naam brulde. Ze had hem herkend, die jonge soldaat. Nee, zijn naam was haar niet te binnen geschoten, maar ze wist dat hij veel voor haar betekend had en ze had de wanhoop gevoeld waarmee hij zocht. Zijn betraande blik was echter dwars door haar heen gegaan. Zijn honden waren niet aangeslagen. Uiteindelijk was het gezelschap onverrichterzake uit het zicht verdwenen. Dat ze ook die elfde maal zichzelf niet kenbaar had gemaakt, dat had haar toch wel verbaasd. Maar die verbazing was eveneens snel overgewaaid. Het bleek de laatste zoekploeg, die ze zou zien. Ze voelde minder en minder behoefte om terug te kijken op een wereld die maar zonder haar voort moest gaan.

Waren maanden uiteindelijk een jaar geworden? Of zelfs twee jaar? Ze had het vermoeden van wel, maar ze was er niet meer zeker van. De tijd vergleed hier op verraderlijke wijze. Er waren geen ijkpunten, geen merkbare seizoenswisselingen. De natuur leek hier eeuwig in bloei te staan. Er waren zelfs geen veranderingen met betrekking tot de altijd behaaglijke temperatuur en de milde bries. Dat de mooie dagen door evenzo fijne nachten werden onderbroken, was het enige teken dat de tijd daadwerkelijk gestaag voortschreed. Het betekende niets meer voor haar. Overal om haar heen was ongecompliceerd vertier, op geen enkele manier gehinderd door afgunst, hebzucht, autoriteitsverhoudingen, tegengestelde belangen of al die andere vormen van frictie die ze zich nog herinnerde van haar leven aan de andere kant van de bosrand. Ze miste het niet, dat leven. Ze miste

mensen niet. Hoe zou ze hen kúnnen missen, die wrede schepsels met hun leugenachtige, zelfzuchtige aard? Ze miste haar eigendommen niet, zelfs niet haar lier. Ze had niets anders nodig dan wat ze nu had. Overal om haar heen was muziek. Ze had geen behoefte meer aan een instrument. Ze was zelf een instrument geworden, één stem te midden van vele. Ze voelde zich als een drenkeling in een zee van eentonige gelukzaligheid en leefde in een roes, waaruit ze nooit meer wilde ontwaken.

Ze sliep, at en ravotte naar believen, maar naarmate ze zich steeds meer op haar gemak begon te voelen tussen haar exotische verzorgers en speelkameraadjes, begon er toch een zekere onrust in haar te ontstaan. Zo kon het toch niet eeuwig door blijven gaan? Ze wilde niet alléén maar verwend worden en zich amuseren, ook al was dat kennelijk het enige dat van haar verwacht werd. Nee, een onstuitbaar verlangen om niet langer op deze wijze stil te staan, knaagde meer en meer aan haar. Ze wilde groeien. Ze wilde leren. Ze wilde op eigen benen kunnen staan. Zo maakten de behoeften van een kind langzamerhand plaats voor de verlangens van een jonge vrouw. Ze was zichzelf hiervan terdege bewust, maar de woudschepsels leek het volledig te ontgaan, ondanks haar subtiele initiatieven het bespreekbaar te maken.

De eenhoorn was ondanks zijn weinig frequente bezoeken een vertrouweling van haar gebleven, en ze genoot van zijn rechtlijnige manier van communiceren, van de heldere boodschappen waarmee haar gedachten werden bestookt. Het viel echter niet te ontkennen dat de kolos qua intelligentie tegen het dierlijke aanschurkte. Het was een bijzonder beest, zeker, maar uiteindelijk niet veel meer dan dat. Van het dier verlangen dat het begrip op kon brengen voor hetgeen haar bezighield, dat was echt te veel gevraagd. De aapjes waren grappige metgezellen, maar ze had gemerkt dat ze zich zowel ten

opzichte van haar als ten opzichte van de andere woudbewoners bleven gedragen als koters. Als grut dat nooit zou opgroeien, met hun eeuwige gestoei en met name hun eeuwige gevraag. De vlinders bleven haar moederlijk vertroetelen met hun lekkernijen en hun hypnotiserend mooie gezang. Als beschermengelen dansten ze om haar heen, wanneer ze de wildernis verder wilde verkennen of in de bomen klom om deze sprookjeswereld te overzien. Ze was ze zeer erkentelijk voor dit alles, niet in het minst voor het al die keren tijdig ingrijpen bij wat fatale valpartijen konden worden. Toch vond ze het nog altijd moeilijk, eigenlijk onmogelijk, om wezenlijk contact met hen te leggen. Ze overspoelden haar enkel met lieve woordjes, die ze steeds meer als betuttelend ging ervaren. Tot een echte dialoog kwam het nooit. De spinnen en vogels waren steevast serieuzer van aard en waren bereid haar te betrekken bij hun kunstige bouwsels, die tussen de bomen gespannen werden en geen enkel duidelijk doel leken te hebben. Het meest trots waren ze klaarblijkelijk nog steeds op een enorme stelling te midden van een open plek, een gevaarte van spinrag en woekerplanten dat de dikke stam van een eenzame eik volledig omgaf. Het was een plek waar ze haar keer op keer heen brachten. Aan de voorzijde van de boom was op grote hoogte een uitsparing in het spul te zien, waar nog net een vrolijk, uit hout gekerfd gezichtje opgemerkt kon worden, dat met twee bleekroze oogjes naar beneden keek. *Echt een fraai stuk decoratie. Het kwam haar bekend voor.* Maar ook de bouwers waren erg kort en bondig in hun antwoorden. Ze leken haar vooral telkens te willen tonen waar ze mee bezig waren, zonder haar tekst en uitleg te geven over het waarom van hun activiteiten. Haar vragen werden meestal genegeerd. Ze twijfelde of het een kwestie was van onwil, of dat de wezentjes gewoonweg niet in staat waren haar duidelijk te maken wat hen dreef. Misschien wisten

ze het zelf niet eens. Misschien was er geen reden, anders dan dat ze ervan genoten.

De jaren schreden nu écht voort, ze kon het merken. Ze voelde hoe een groeiend gemis haar voorheen zo vanzelfsprekende geluk vaker en vaker in de weg zat. Hoe kon ze ooit de persoon worden waartoe ze bestemd was? *Wie was ze eigenlijk?* Eenzaam was ze niet, maar zou ze ooit kunnen beminnen? Zou ze ooit bemind kunnen worden, écht bemind kunnen worden? De stompzinnig onvoorwaardelijke zorg en liefde die de alven toonden, kwamen haar steeds meer voor als een mager surrogaat, of nog erger, als niet meer dan een illusie. Ze raakte toenemend vertwijfeld over de uiterst merkwaardige samenleving waar ze deel van uitmaakte. Wat was een leven waard, als overlevingsdrang geen factor van betekenis meer was? Als er zelfs geen banale taken en verplichtingen meer waren? Ze leefde in een wereld die net als zijn bewoners nooit veranderde, nooit minder dan verrukkelijk werd, en niet de soort dagelijkse worsteling kende die de bron vormde van wensen en dromen. Een wereld waarin eenieder zich dan maar had overgegeven aan zijn basale instincten - of dat nu spelen, verzorgen of maar wat aanklooien was - en aan het allesoverheersende gevoel van vrijblijvendheid. Waren die bosbewoners niet allemaal net als zijzelf, drenkelingen die niet anders konden dan blijven ronddobberen op een zich naar alle kanten tot in de verste verten uitstreckende zee? Een zee van onbezorgdheid en tegelijkertijd van een peilloos diepe leegte? Waren ze in de ketenen van een anker verstrengeld geraakt, dat hen op deze plek hield, hen bond aan dit oneindig betekenisloze bestaan? Was er een anker nodig? Wie zou hier weg willen? Of vormde juist díé mentaliteit dat anker?

Net op de dag dat ze oprecht meende op het punt te staan haar verstand te verliezen, verschenen zij opnieuw. Of ze haar bewust al die tijd uit de weg waren gegaan, kon ze niet

zeggen, maar ze had de reptielen niet meer gezien sinds de dag dat ze hier beland was. Hun plotse terugkeer werd voorafgegaan door een abrupte verandering in het alomtegenwoordige gezang, dat dieper en plechtiger werd, en ineens waren ze er weer. Ze zag dat ze zich ongemerkt om haar heen hadden verzameld in de begroeiing, net zoals toen. En net als toen waren het er niet veel. Veel minder dan de andere ondersoorten, besepte ze nu pas. Het zonlicht dat op hun glanzende, metaalkleurige schubben werd gereflecteerd verblindde haar bijna, maar ze keek niet weg, zo geïntrigeerd was ze geraakt door hun zwarte oogjes. De blik in deze kraaltjes was anders, wijzer, volwassener, completer. Had ze dat destijds gemist? Het was een bijna religieuze ervaring ze op háár gericht te zien, alsof ze voor het doorstaan van een lange, lange test werd beloond. Toch kon ze op het moment zelf niets beters bedenken dan hen vriendelijk glimlachend met een kort knikje te groeten.

Toen begonnen ze met haar te spreken. Niet op kinderlijk speelse wijze, niet met bevoogdend geliefkoos of met gebroederlijke stugheid, maar zoals gesproken wordt tegen een leerling die bewezen heeft klaar te zijn voor een volgende les. Het soort contact waar ze naar gehunkerd had.

Ze leerde. Haar brein werd overladen met beelden en instructies in een taal die ze aanvankelijk niet eens begreep, maar ze leerde. Ze leerde zaken waarin vast niemand haar ooit was voorgegaan. Ze had tenminste nog nooit gehoord dat iemand schimmelgroei en de ontwikkeling van plantaardig weefsel naar zijn hand had leren te zetten en in staat was die tot in het extreme te versnellen. En dat enkel door de precieze mentale stimulans. Ze werd er grondig in onderwezen hoe ze de materie moest bespelen, hoe ze die naar haar kon laten luisteren en haar wil op kon leggen. Nog altijd wisselden dag en nacht elkaar af in een schrikbarend tempo, maar weg was

het gevoel van ledigheid, van zinloze tijdverkwisting. Het onderricht nam haar volledig in beslag. Haar nachtrust voelde nu welverdiend aan, evenals haar overvloedige maaltijden en de korter wordende stoeipartijen met haar groene metgezellen. Die leken haar overigens deze nieuwe bezetenheid alles behalve kwalijk te nemen. Ze moedigden haar juist aan bij haar eerste pogingen het geleerde in de praktijk te brengen en probeerden haar frustraties weg te nemen bij het aanvankelijke falen. De principes waren zo anders dan alles wat ze eens geleerd had. Maar eigenlijk ook zo voor de hand liggend.

Ze was onderwezen geweest in de geheimen van de natuur, nietwaar? Een schelle stem en een spottend gezicht met twee felblauwe ogen onder een bos zilvergrijs haar stonden haar voor de geest, een kleine man in een uitbundig gewaad, die haar leraar geweest moest zijn.

Hoe fier was ze wel niet, toen ze de zwammenzetel wist te reconstrueren, waarop ze die eerste dag kennis had gemaakt met de alven? Waarschijnlijk net zo trots als toen ze in staat bleek door de hoogste regionen van het bos te stormen en bij elke pas een nieuwe uitloper of slingerende streng dusdanig te manipuleren dat het haar voeten nooit aan ondersteuning ontbrak. Uiteraard was het een proces van - veelal letterlijk - vallen en opstaan, maar met het groeien van haar vaardigheid groeide tevens haar zelfvertrouwen, en zelfs een beetje overmoed. De reptielen waren welwillende leraren en altijd bereid haar te voorzien van nieuwe, meer uitdagende lesstof om aan haar niet te stillen honger tegemoet te komen. Nou ja, bijna altijd. Toen ze tijdens een bezoek van de eenhoorn geobsedeerd het perfect herstelde oog bestudeerde, kon ze de verleiding niet weerstaan om te vragen hoe het complexe orgaan op een dergelijke wijze beheerst had kunnen worden. De koorklanken van het woud waren kortdurend hoog en wrang geworden, als een waarschuwingssignaal dat er gren-

zen waren die niet overschreden dienden te worden. De weg van het vlees, dat was een terrein waarop zij zich nog niet diende te wagen, zoveel was haar wel duidelijk gemaakt. Glimlachend had ze de beteugeling geaccepteerd.

Er was een tijd en een plaats voor alles, zeker op een plaats waar tijd niets meer te betekenen had.

Er was eens een kakkerlak.

Maar kakkerlakken worden uiteindelijk groot, te groot voor hun heimelijke leventjes in de uithoeken van het kasteel en dan is het bestaan onverbiddelijk. Dan moeten ze wat anders worden. Sommigen worden bedelaar, vooral de luien en de zwakkeren. De meesten hebben het geluk de weg naar het rechte pad te vinden, een gilde of gezin te treffen in Woudszijgetrouw, waar ze onder iemands hoede genomen worden, een ambacht leren en hun armoedig verleden achter zich kunnen laten. Maar een enkeling wordt dief, een levensstijl die toch het beste aansluit bij wat men al gewend was, niet-waar? Timm was een dief geworden. En een verdomd goeie. Toch? Het belangrijkste voor een dief is te zien waar de kansen liggen en hij kon als geen ander dat soort inschattingen maken. Er wás een kans geweest. Toch? Een schitterende kans en een fantastische buit in het verschiet.

Hoe kon het dan nóg zo zijn gelopen dat hij nu buiten adem door een stortbui zo snel mogelijk bij Woudszij vandaan probeerde te komen?

Terwijl hij met steken in zijn zij tegen de lichte helling op voortrende, gleden zijn blote voeten meerdere malen uit in het natte, hoge gras, maar hij wist te voorkomen dat hij ten val kwam. Hij wist zelfs te voorkomen dat een welverdiende vloek hem ontglipte. Het was al lastig genoeg de honden kwijt te raken zónder onnodig lawaai. Lastig, maar niet onmogelijk. De regen maakte het moeilijk zijn geurspoor te

volgen, wist hij. De invallende schemering werkte ook in zijn voordeel. De bosrand was niet ver meer. Het was niet onmogelijk.

Er wás een kans voor Timm.

Toch?